

УДК 657

Садовська І. Б.,

irina_sadovska@ukr.net, ORCID ID: 0000-0002-7081-8524,

д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і оподаткування, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Нагірська К. Є.,

katya_nagirska@ukr.net, ORCID ID: 0000-0002-2792-8162,

к.е.н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту, Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ОТРИМАНИХ ЗА ГРАНТОВІ КОШТИ

Анотація. Публікація висвітлює питання організації обліку та облікової політики необоротних активів суб'єктів державного сектору в частині найбільш вразливих питань сьогодення. На підставі проведеного аналізу наукових публікацій вчених, доведено актуальність питань щодо придбання необоротних активів за рахунків різних джерел фінансування. Виявлено різні підходи щодо визначення факторів впливу на формування первісної вартості об'єкта необоротних активів, отриманого за кошти міжнародної технічної допомоги. Встановлено залежність первісної вартості об'єкта необоротних активів від обраного варіанту оцінки додаткових елементів витрат, які понесені на встановлення і введення об'єкта в експлуатацію. Встановлено основний перелік елементів витрат, зокрема, це отримання дозволів, технічний аудит щодо відповідності, податок на додану вартість, який не відшкодовується грантодавцем. Уточнено класифікацію необоротних активів в зв'язку з необхідністю відокремленого обліку та ідентифікації об'єктів, отриманих за кошти міжнародної технічної допомоги. Запропоновано рішення щодо методики оприбуткування на баланс основних засобів отриманих за рахунок міжнародної технічної допомоги. У випадку застосування правила спів фінансування, яке передбачається більшістю міжнародних грантових контрактів, запропоновано застосовувати два альтернативних варіанти на вибір. Перший варіант передбачає відображення на рахунках бухгалтерського обліку виокремлених частини джерела фінансування кожного об'єкта основного засобу. Другий варіант пропонує ідентифікувати джерела фінансування в розрізі усіх придбаних об'єктів основних засобів, інших матеріальних цінностей та отриманих послуг в рамках окремих грантових контрактів. Доцільно дотримуватися єдиних правил обраного варіанту, закріпленого в обліковій політиці. Окреслено перспективи подальших досліджень в напрямку перегляду оцінок основних засобів та інших необоротних активів суб'єктів державного сектору з урахуванням кращих практик, які мають широке застосування у міжнародному контенті.

Ключові слова: необоротні активи, організація обліку, облікова політика, оцінка необоротних активів, суб'єкти державного сектору.

Sadovska I. B.,

irina_sadovska@ukr.net, ORCID ID:0000-0002-7081-8524,

Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Accounting and Taxation, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk

Nahirska K. Ye.,

katya_nagirska@ukr.net , ORCID ID:0000-0002-2792-8162,

Ph.D, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Audit, Lutsk National Technical University, Lutsk

ORGANIZATION OF ACCOUNTING FOR NON-CURRENT ASSETS OF PUBLIC SECTOR ENTITIES RECEIVED FOR GRANT FUNDS

Abstract. The publication highlights the issues of organizing accounting and accounting policy for non-current assets of public sector entities in terms of the most sensitive issues of today. Based on the analysis of scientific publications by scientists, the relevance of issues regarding the acquisition of non-current assets at the expense of various sources of financing has been proven. Different approaches to determining the factors influencing the formation of the initial cost of a non-current asset object received for international technical assistance have been identified. The dependence of the initial cost of a non-current asset object on the selected option for assessing

additional cost elements incurred for the installation and commissioning of the object has been established. The main list of cost elements has been established, in particular, obtaining permits, technical audit for compliance, value added tax, which is not reimbursed by the grantor. The classification of non-current assets has been clarified in connection with the need for separate accounting and identification of objects received at the expense of international technical assistance. A solution has been proposed regarding the methodology for recording fixed assets received at the expense of international technical assistance on the balance sheet. In the case of applying the co-financing rule, which is provided for by most international grant contracts, it has been proposed to use two alternative options to choose from. The first option involves reflecting in the accounting accounts a separate part of the source of financing for each fixed asset object. The second option suggests identifying the sources of financing in terms of all purchased fixed assets, other tangible assets and services received within the framework of individual grant contracts. It is advisable to adhere to the uniform rules of the selected option, enshrined in the accounting policy. Prospects for further research in the direction of revising the estimates of fixed assets and other non-current assets of public sector entities, taking into account best practices that are widely used in international content.

Keywords: non-current assets, accounting organization, accounting policy, valuation of non-current assets, public sector entities.

JEL Classification: M40

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2025-81-06>

Постановка проблеми. Проблеми організації обліку та облікової політики необоротних активів суб'єктів державного сектору є ключовими в контексті ефективного управління державними ресурсами. Потреба у забезпеченні прозорості облікових проведення і звітності, достовірності даних про необоротні активи та своєчасність подання інформації про їх фізичний стан і рух є невід'ємною частиною безперервного процесу прийняття управлінських рішень. Також вагомим фактором є забезпечення прийнятих рішень правовими основами, тобто дотриманням вимог чинного законодавства.

В практиці організації обліку необоротних активів суб'єктів державного сектору найбільш типовими можна назвати проблеми щодо розмитості підходів до їх класифікації та оцінки, що унеможливає застосувати уніфіковані підходи різних зацікавлених сторін, які відповідають за ведення обліку, внутрішній і зовнішній контроль, а також за прийняття рішень.

Наведені проблеми актуалізують тематику дослідження, оскільки ігнорування викликів щодо облікового забезпечення однозначно провокуватиме ризики неефективного використання державного майна, призведе до нівелювання функції контролю за його рухом і збільшить відсоток нецільового використання бюджетних коштів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика обліку необоротних активів суб'єктів державного сектору широко висвітлюється у наукових працях українських та іноземних учених. Дослідники акцентують увагу на теоретичних та практичних аспектах організації, особливостях обліку оцінки, амортизації, інвентаризації та автоматизації облікових процесів у державних установах.

Значний внесок у розвиток методології бухгалтерського обліку в державному секторі зробили Ловінська Л. Г. [4], Нагірська К., Садовська І. [11], Свірко С. В. [12], Ткаченко О., Шатрава А. [14], Цятковська О. В. [15], Якимчук Н. Я. [16], та інші. У дослідженнях вчених розглядаються особливості

відображення необоротних активів у бухгалтерському обліку відповідно до національних стандартів (НП(С)БОДС), проблеми оцінки та переоцінки таких активів, питання управлінського контролю. Аспекти організації обліку необоротних активів, придбаних за грантові кошти, розглядали у наукових працях Войтко В., Кудіна О., Серікова Т. [2], Кобеля-Звір М. Я., Вовчак О. Д., Звір Ю. [3]. Методологія обліку необоротних активів у державному секторі регулюється низкою нормативних документів [1; 5-10; 13].

Дослідження, які проводяться IFAC (International Federation of Accountants) та IPSASB (International Public Sector Accounting Standards Board), зосереджуються на гармонізації національних підходів з міжнародними стандартами обліку в державному секторі (IPSAS). Головна увага акцентується на прозорості та ефективності обліку необоротних активів у державних установах.

Деякі дослідження наголошують на проблемах автоматизації облікових процесів та необхідності впровадження сучасних інформаційних систем, які забезпечують централізований контроль за необоротними активами державного сектору. Також окрему увагу приділено питанням внутрішнього контролю, що є суттєвими для підвищення ефективності управління державним майном.

Попри значний науковий доробок, питання вдосконалення методів оцінки, документального оформлення та автоматизації обліку необоротних активів, придбаних за рахунок грантових коштів, залишаються актуальними. Це потребує подальших досліджень щодо адаптації міжнародних стандартів до національних умов та розробки більш ефективних механізмів контролю за державними необоротними активами, особливо в частині придбаних за кошти міжнародної технічної допомоги.

Постановка завдання. Метою публікації є поглиблене дослідження проблемних питань організації обліку та облікової політики необоротних активів державних установ, зокрема, в частині їх

придбання за кошти міжнародної технічної допомоги.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах розвитку державного сектору України суттєво зростає роль міжнародної технічної допомоги, зокрема грантів, які використовуються для реалізації інфраструктурних, освітніх, медичних та інших соціально значущих проєктів. За допомогою грантів суб'єкти державного сектору набувають або створюють необоротні активи, що підлягають обліку та відображенню у фінансовій звітності. Правильна організація обліку таких активів є важливою умовою прозорості, підзвітності та ефективності використання міжнародної допомоги.

Нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів, отриманих за кошти міжнародної технічної допомоги, закріплено в Бюджетному кодексі України [1], а також в інших документах правового забезпечення організації їх обліку, документального оформлення, переоцінки, амортизації [5-10].

Дослідження низки установ державного сектору, які отримали у власність об'єкти необоротних активів за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, довели про наявність проблем практичного характеру з їх ідентифікацією, первісною оцінкою, амортизацією та відображенням у звітності, особливо коли йдеться про безоплатне отримання активів або їх поділ між розпорядниками бюджетних коштів. Дослідження практики організації обліку операцій з необоротними активами отриманих за грантові кошти показали відкритість питання гармонізації національної системи обліку з міжнародними стандартами.

Пропонуємо основні правила застосування нормативного забезпечення, які доцільно враховувати в процесі організації обліку необоротних активів, отриманих за грантові кошти: 1) головним розпорядником щодо використання необоротних активів за призначенням є донор, який фінансує; 2) виконавці проєкту, отримувачі грантів, беззаперечно зобов'язані дотримуватися принципів доброчесності, професійної і корпоративної етики і моралі; 3) незнання нормативно-правової бази щодо питань обліку і оподаткування операцій з необоротними активами отриманих за грантові кошти не звільняє від відповідальності; 4) якщо необоротні активи отримані за кошти міжнародних проєктів, є потреба вивчати і дотримуватися норм законодавства країни-донора та країни партнера; 5) детальний огляд і оцінка узгодження національного законодавства, міжнародних меморандумів і конвенцій щодо міжнародних операцій і подвійного оподаткування; 6) усесторонній консалтинг в сфері права, аудиту, оподаткування операцій з необоротними активами отриманими за грантові кошти. Послідовне дотримання запропонованих правил дозволить уникнути помилок і порушень, які на практиці виникають внаслідок неоднозначного трактування операцій з надходження, оприбуткування на баланс необорот-

них активів, використання їх за призначенням, вказаним у грантовому контракті, способів нарахування амортизації та списання з балансу.

Організація обліку необоротних активів, отриманих за грантові кошти, передбачає їх відокремлене відображення на рахунках бухгалтерського обліку, про що чітко прописується в обліковій політиці державної установи. Така потреба обґрунтована специфічними джерелами фінансування, які диференційовані залежно від умов грантових контрактів. Наприклад, джерелами фінансування є кошти міжнародної технічної допомоги, благодійних фондів, донорів спеціальних програм, кошти державного бюджету. Крім того, існують варіанти повного і часткового фінансування придбання чи створення необоротних активів. У випадку застосування правил співфінансування, яке передбачається більшістю міжнародних грантових контрактів, пропонується застосовувати два варіанти на вибір: 1) розділяти в обліку на окремі частини джерела фінансування окремого об'єкта основного засобу; 2) ідентифікувати джерела фінансування в розрізі усіх придбаних об'єктів основних засобів, інших матеріальних цінностей та отриманих послуг в рамках окремих грантових контрактів. Доцільно дотримуватися єдиних правил обраного варіанту, закріпленого в обліковій політиці.

Застосування кращого варіанту для окремої державної установи дозволить дотримуватися принципу прозорості при формуванні фінансової та інших форм звітності щодо використання грантових коштів.

Особливості організації обліку необоротних активів, отриманих за грантові кошти, можна систематизувати за такими напрямками: 1) первісне визнання та оцінка первісної вартості при постановці на баланс; 2) дооцінка або встановлення втрати корисності в процесі експлуатації; 3) документування всіх операцій в процесі визнання, експлуатації, переоцінки тощо; 4) відокремлений облік джерел фінансування у випадку наявності співфінансування; 5) особливі правила нарахування амортизації і накопичення зносу; 6) потреба у додаткових таблицях до загальноприйнятих форм фінансової звітності; 7) організація внутрішньої системи аудиту або контролю за цільовим використанням.

Необоротні активи, отримані за грантові кошти, визнаються безоплатно отриманими активами. На баланс державної установи оприбутковуються за загальними правилами, при цьому належать до активів установи, якщо: 1) установа має належним чином оформлений документ на право власності чи користування; 2) необоротний актив придатний до використання; 3) необоротний актив може бути достовірно оцінений [6]. Первісне визнання необоротного активу залежить від способу отримання необоротного активу (табл. 1).

Таблиця 1

**Способи первісного визнання необоротних активів,
отриманих за грантові кошти**

№ з/п	Операція	Спосіб визнання первісної вартості
1	Отримання в натуральній формі (обладнання, техніка)	Справедлива вартість на дату отримання
2	Отримання грошових грантів на придбання активів	Фактичні витрати на придбання (зокрема транспортування, монтаж, інше)

Джерело: авторська розробка

Таблиця 2

Кореспонденція рахунків для відображення дооцінки основних засобів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків/субрахунків	
		Дебет	Кредит
1	Дооцінка первісної вартості основного засобу	10	5311
2	Коригування суми зносу	5311	1411

Джерело: авторська розробка

Необоротні активи є важливою складовою активів державної установи, їх точна оцінка, правильне визнання та ефективне використання впливають не лише на операційну діяльність установи, але й на дотримання принципу цільового використання бюджетних коштів. Крім того, варто враховувати, що строк корисного використання необоротних активів зазвичай є тривалим, що впливає на зміну їх вартості в часовому режимі. При потребі встановлення їх справедливої вартості, доцільно проводити дооцінку або зменшення вартості через втрату корисності.

Відображення результатів дооцінки основних засобів у системі рахунків бухгалтерському обліку представлено в таблиці 2.

Переоцінена первісна вартість та сума зносу об'єкта основних засобів визначаються множенням відповідно первісної вартості і суми зносу об'єкта основних засобів на індекс переоцінки. Індекс переоцінки визначається діленням справедливої вартості об'єкта, який переоцінюється, на його залишкову вартість.

Якщо залишкова вартість об'єкта основних засобів дорівнює нулю, то його переоцінена залишкова вартість визначається додаванням справедливої вартості цього об'єкта до його первісної (переоціненої) вартості без зміни суми зносу об'єкта. При цьому для об'єктів, що продовжуються використовуватися, обов'язково визначається ліквідаційна вартість.

Важливим процесом є документування всіх операцій в процесі визнання, оцінки, введення в експлуатацію, технічного обслуговування, нарахування амортизації, переоцінки, переведення в інші підрозділи, списання необоротних активів, отриманих за грантові кошти. Важливо забезпечити наявність підтверджувальних документів, які засвідчують грантове фінансування (грантові контракти, акти приймання-передачі, первинні облікові документи, зведені реєстри, оперативні управлінські звіти, рішення і накази, договори про матеріальну відповідальність тощо). Перелічені документи не є

повним переліком. На практиці доцільно дотримуватися вимог щодо їх повного переліку, достовірності, вчасності складання, підписання і проведення в системі бухгалтерського обліку відповідно до нормативно-правових актів [5; 7; 9; 10].

Необоротні активи, отримані за грантові кошти, доцільно обліковувати із відокремленням зазначенням джерела їх фінансування. Такий варіант організації їх обліку посилить прозорість та дозволить здійснювати аналітичний облік за кожним окремим проектом. Такі вимоги висувають донори, програми, інші надавачі грантів та міжнародної технічної допомоги. Аналітичний облік необоротних активів, отриманих за грантові кошти, необхідно вести в розрізі джерел надходження (гранти національні, гранти міжнародної технічної допомоги, благодійна допомога тощо), за матеріально-відповідальними особами, місцем фактичного знаходження та експлуатації, видами необоротних активів (в розрізі субрахунків плану рахунків бюджетної установи).

Амортизація необоротних активів, отриманих за грантові кошти, здійснюється відповідно до загальних правил, встановлених національним законодавством прямолінійним методом [6]. Амортизація нараховується на всі основні засоби, крім землі, музейних експонатів, бібліотечних фондів.

Рекомендуємо у фінансовій та інших формах звітності зазначати, що амортизація нараховується на необоротні активи, отримані за грантові кошти. Також доцільно формувати окремі розділи у фінансовій звітності щодо використання грантових коштів і стану активів, придбаних за їх рахунок, з метою забезпечення прозорості для донорів (грантодавців) та контролюючих органів.

Донори вимагають відокремлене ведення обліку необоротних активів, отриманих за грантові кошти, як правило, така вимога прописується у грантових контрактах. Також донори вимагають наявності інвентарних карток із зазначенням, що необоротний актив, отриманий за рахунок фінансування конкретного проекту в рамках конкретної програми. На об'єктах необоротних активів обов'язковою

умовою є спеціальне маркування у вигляді наклейок з логотипом донора, де також зазначається повна назва проєкту і програми, яка профінансувала придбання такого об'єкту. Грантовим контрактом можуть бути передбачені інші особливі умови до звітності про використання необоротних активів, придбаних за грантові кошти, погодження умов списання або передання необоротного активу іншим інституціям пов'язаним з проєктом, заборона використання не за призначенням, заборона використання у комерційних операціях. У випадку дострокового завершення проєкту необоротні активи можуть бути повернені донору.

Враховуючи низку проблемних питань, які виникають в практиці організації обліку необоротних активів, отриманих за грантові кошти, є потреба в розробці методичних рекомендацій, які б систематизували значну частину наявних ситуацій із запропонованими рішеннями. Наявність такого конструктивного документу дозволить працівникам бухгалтерії чітко і прозоро вести облік необоротних активів, отриманих за грантові кошти, зменшуючи ризики здійснення порушень і покращення ефективності використання бюджетними установами грантових коштів.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. В умовах невизначеності та глобалізації світових економічних процесів, актуалізація організації обліку та облікової політики необоротних активів у суб'єктів державного сектору є беззаперечною. Виокремлені основні питання, які потребують наукового обґрунтування і професійного судження, щодо обліку основних засобів, придбаних за грантові кошти. Пропонується рішення щодо оприбуткування на баланс таких основних засобів як безоплатно отриманих за рахунок міжнародної технічної допомоги. У випадку застосування правил співфінансування, яке передбачається більшістю міжнародних грантових контрактів, пропонується застосовувати два варіанти на вибір: 1) розділяти в обліку на окремі частини джерела фінансування окремого об'єкта основного засобу; 2) ідентифікувати джерела фінансування в розрізі усіх придбаних об'єктів основних засобів, інших матеріальних цінностей та отриманих послуг в рамках окремих грантових контрактів. Доцільно дотримуватися єдиних правил обраного варіанту, закріпленого в обліковій політиці.

Напрями подальших досліджень за розкритою в публікації тематикою доцільно розвивати в частині перегляду оцінок основних засобів та інших необоротних активів суб'єктів державного сектору з урахуванням кращих практик, які мають широке застосування у міжнародному контенті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України. Документ 2456-VI, чинний, поточна редакція. Редакція від 06.12.2024. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Войтко В., Кудіна О., Серікова Т. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення грантів як альтернативних джерел фінансування підприємств. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*. 2019. № 24. С. 81-89. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/2519-4461.2019.24.81>.

3. Кобеля-Звір М. Я., Вовчак О. Д., Звір Ю. В. Інституційно-правові умови та інформаційне забезпечення розвитку грантового фінансування підприємницької діяльності в Україні. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2024. № 80. С. 56-67. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1749>. <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-80-07>.

4. Ловінська Л. Г., Парасій-Вергуненко І. М., Коритник Л. П. Управління бюджетними витратами на послуги вищої освіти: методологія, організація, інформаційно-аналітичне забезпечення: монографія; ДННУ "Акад. фін. Управління". Київ, 2019. 558 с.

5. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору: затв. Наказом Міністерства фінансів України № 11 від 23 січня 2015 року, редакція від 01.01.2025 року. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>.

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 "Нематеріальні активи": затв. Наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України "Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги" від 15 лютого 2002 р. № 153. Документ 153-2002-п, редакція від 19.04.2024. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text>.

8. Про затвердження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі: наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.

9. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання: затв. Міністерством фінансів України від 13.09.2016 № 818. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16#Text>.

10. Про затвердження типових форм для відображення бюджетними установами результатів інвентаризації: наказ Міністерства фінансів України від 17.06.2015 № 572. *Верховна Рада України. Законодавство України*.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0788-15#Text>.

11. Садовська І., Нагірська К. Організація внутрішнього аудиту нефінансових активів державних установ. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-167>.

12. Свірко С. В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: методологія та організація : монографія. Київ : КНЕУ, 2006. 244 с.

13. Стратегії модернізації бухгалтерського обліку системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 р. № 437-р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80#Text>.

14. Ткаченко О., Шатрава А. Сутність та класифікація необоротних активів в контексті їх обліку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-128>.

15. Цятковська О. В. Облікова політика як інструмент управління нефінансовими активами державних установ. *Вчені записки Університету "КРОК"*. 2023. № 3(71). С. 85-91. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-71-85-91>.

16. Якимчук Н. Я. Особливості правового регулювання відносин в сфері надання бюджетних грантів. *Juris Europensis Scientia*. 2023. Вип. 3. С. 69-76. URL: http://jes.nuoua.od.ua/archive/3_2023/15.pdf.

REFERENCES

1. Biudzhetnyj kodeks Ukrainy. Dokument 2456-VI, chynnyj, potochna redaktsiia. Redaktsiia vid 06.12.2024. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Vojtko V., Kudina O. And Sierikova T. (2019), Problemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennia hrantiv iak al'ternatyvnykh dzherel finansuvannia pidpriemstv. *Visnyk Natsional'noho tekhnichnogo universytetu "Kharkivs'kyj politekhnichnyj instytut" (ekonomichni nauky)*, № 24, s. 81-89, available at: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/2519-4461.2019.24.81>.

3. Kobelia-Zvir, M. Ya. Vovchak, O. D. And Zvir, Yu. V. (2024), Instytutsijno-pravovi umovy ta informatsijne zabezpechennia rozvytku hrantovoho finansuvannia pidpriemnyts'koi diial'nosti v Ukraini. *Visnyk L'vivs'koho torhovel'no-ekonomichnogo universytetu. Ekonomichni nauky*, № 80, s. 56-67, available at: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1749>. <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-80-07>.

4. Lovins'ka, L. H. Parasij-Verhunenko, I. M. And Korytnyk, L. P. (2019), Upravlinnia biudzhetnymi vytratamy na posluhy vyschoi osvity: metodolohiia, orhanizatsiia, informatsijno-analityчне

zabezpechennia : monohrafiia; DNNU "Akad. Fin. Upravlinnia". Kyiv, 558 s.

5. Pro zatverdzhennia Metodichnykh rekomendatsij z bukhhalters'koho obliku dlia sub'ektiv derzhavnoho sektoru: zatv. Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy № 11 vid 23 sichnia 2015 roku, redaktsiia vid 01.01.2025 roku. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>.

6. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhhalters'koho obliku v derzhavnomu sektori 122 "Nematerial'ni aktyvy": zatv. Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 12.10.2010 № 1202. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro stvorennia iedynoi systemy zaluchennia, vykorystannia ta monitorynhu mizhnarodnoi tekhnichnoi dopomohy" vid 15 liutoho 2002 r. № 153. Dokument 153-2002-p, redaktsiia vid 19.04.2024. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text>.

8. Pro zatverdzhennia natsional'nykh polozhen' (standartiv) bukhhalters'koho obliku v derzhavnomu sektori: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 12.10.2010 № 1202. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.

9. Pro zatverdzhennia typovykh form z obliku ta spysannia osnovnykh zasobiv sub'iektamy derzhavnoho sektoru ta poriadku ikh skladannia: zatv. Ministerstvom finansiv Ukrainy vid 13.09.2016 № 818. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16#Text>.

10. Pro zatverdzhennia typovykh form dlia vidobrazhennia biudzhetnymi ustanovamy rezul'tativ inventaryzatsii: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 17.06.2015 № 572. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0788-15#Text>.

11. Sadov'ska I. And Nahirs'ka K. (2024), Orhanizatsiia vnutrishn'oho audytu nefinansovykh aktyviv derzhavnykh ustanov. *Ekonomika ta suspil'stvo*, № 70. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-167>.

12. Svirko, S. V. (2006), Bukhhalters'kyj oblik u biudzhetnykh ustanovakh: metodolohiia ta orhanizatsiia : monohrafiia. KNEU, Kyiv, 244 s.

13. Stratehii modernizatsii bukhhalters'koho obliku systemy bukhhalters'koho obliku ta finansovoi zvitnosti v derzhavnomu sektori na period do 2025 roku : Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.06.2018 r. № 437-r. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80#Text>.

14. Tkachenko O. And Shatrava A. (2024), Sutnist' ta klasyfikatsiia neoborotnykh aktyviv v konteksti ikh obliku. *Ekonomika ta suspil'stvo*, № 68. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-128>.

15. Tsiatkovs'ka, O. V. (2023), Oblikova polityka iak instrument upravlinnia nefinansovymy aktyvamy derzhavnykh ustanov. *Vcheni zapysky Universytetu "KROK"*, № 3(71), s. 85-91. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-71-85-91>.

16. Yakymchuk, N. Ya. (2023), Osoblyvosti pravovoho rehuliuвання vidnosyn v sferi nadannia biudzhetnykh hrantiv. *Juris Europensis Scientia*,

vyp. 3, s. 69-76, available at: http://jes.nuoua.od.ua/archive/3_2023/15.pdf.

Стаття надійшла до редакції 14 січня 2025 року